CZYM POMALOWAĆ ŚCIANY?

Wbrew pozorom wcale niełatwo odpowiedzieć na postawione w tytule pytanie. Jeszcze parę lat temu, gdy sklepy z tzw. chemią gospodarczą świeciły pustkami, trzeba było nieźle nabiegać się, by zdobyć jakąkolwiek farbę, często niezbyt dobrej jakości i przeznaczoną do zupełnie innego celu, niż była nam potrzebna. Dziś sprawa przedstawia się zupełnie odwrotnie – trudno zdecydować się, którą farbę wybrać. Czy kupić krajową, przeważnie tańszą, czy też zainwestować w jakość i nabyć zachodni produkt, w kolorowym opakowaniu, o tajemniczej nazwie i opatrzony „hymnem" pochwalnym producenta. Ten artykuł zapoczątkowuje nową serię w dziale „Warsztat", w której spróbujemy dopomóc Czytelnikom zorientować się w dostępnych środkach do odnawiania, remontu, czy wreszcie samodzielnej dobudowy ściany, pomieszczenia itp.

*

Do malowania ścian i sufitów domowych pomieszczeń mieszkalnych z reguły należy używać wodnych farb emulsyjnych, które są trwałe, proste w użyciu, zaś zabrudzenia ścian łatwo usunąć za pomocą gąbki zwilżonej wodnym roztworem np. szamponu do prania, proszku, czy innego łagodnego preparatu zmydlającego.

Żeby jednak farba emulsyjna dostatecznie mocno trzymała się podłoża i efektownie prezentowała na ścianie w pokoju, jej użycie musi być poprzedzone odpowiednimi zabiegami.

Otóż w przypadku stosowania farby emulsyjnej do powtórnego malowania ściany, należy sprawdzić wytrzymałość starej powłoki i w razie odchodzenia jej od tynku zedrzeć starą farbę aż do miejsca, gdzie trzyma się ona należycie. Przygotowaną w ten sposób powierzchnię ściany zmywamy starannie wodą z dodatkiem mydła i spłukujemy czystą wodą. Jeżeli zaś pomieszczenie, które chcemy malować poprzednio było pokryte farbami klejowymi, to taką farbę trzeba bezwzględnie usunąć całkowicie. Robimy to za pomocą stalowej szpachli, po obfitym zmoczeniu powierzchni farby wodą, za pomocą szerokiego pędzla lub gąbki. Odsłonięty tynk myjemy jak poprzednio i osuszamy szmatami.

Przed rozpoczęciem właściwego malowania drobne ubytki tynku, szczeliny, otwory po starych kołkach itp. naprawiamy warstwą specjalnego gipsu z dodatkiem środka opóźniającego wiązanie (zwykły gips twardnieje tak szybko, że często nie zdążymy zużyć całej rozrobionej ilości). Naprawa uszkodzeń tynku powinna być przeprowadzona co najmniej 24 godziny przed rozpoczęciem malowania. Gotowe podłoże pod farbę powinno być równe, gładkie, bez spękań, dokładnie oczyszczone z pyłu, kurzu i wszelkich innych zanieczyszczeń.

Jeżeli zamierzamy pomalować nową, świeżo otynkowaną ścianę, to również trzeba ją najpierw zmyć wodą ze środkami detergentowymi. Zawsze przed pierwszym malowaniem musimy tynk zagruntować farbą do gruntowania (np. w przypadku duńskich farb z serii „Color"), albo emulsyjną farbą nawierzchniową rozcieńczoną wodą w proporcji od 1:1 do 1:4, zależnie od gęstości farby.

Przygotowanie samej farby do malowania polega na dokładnym jej wymieszaniu, można ewentualnie dodać wody, jej ilość nie powinna przekraczać jednak 5% objętości farby. Nie wolno rozcieńczać farb emulsyjnych rozcieńczalnikami organicznymi, np. nitro.

Malujemy dwukrotnie, przy czym drugą warstwę farby można nakładać dopiero po wyschnięciu pierwszej, tzn. po co najmniej 2 godzinach. Farbę nakładamy metodą „na krzyż", tzn. rozpoczynamy poziomymi ruchami pędzla, lub wałka, a kończymy pionowymi ruchami. Malując sufit ostatnią warstwę nakłada się poruszając pędzlem prostopadle do ściany z oknami.

Prace malarskie powinny być prowadzone w temperaturze powietrza od +5 do +30°C. Pamiętajmy również, że farba emulsyjna nie znosi temperatury poniżej zera, a przechowywać opakowania z farbą trzeba w temperaturze nie niższej niż +5°C.

Zapoznamy się teraz z niektórymi farbami emulsyjnymi dostępnymi na krajowym rynku, które szczególnie polecamy (omówione niżej farby zostały wypróbowane przez autora z bardzo dobrym skutkiem).

POLINIT – farba emulsyjna na dyspersjach wodnych, nawierzchniowa. Nadaje się do malowania praktycznie wszelkich powierzchni tynkowych, drewnianych, płyt pilśniowych, tektury, papieru itp. po uprzednim zaimpregnowaniu ich. Można użyć jej również do malowania elementów metalowych, pokrytych warstwą farby przeciwkorozyjnej. Dobre wyniki uzyskamy stosując Polinit do malowania elewacji zewnętrznej budynku, bowiem farba ta doskonale spełnia swoje zadanie ochrony przed czynnikami atmosferycznymi. Otrzymane powłoki wykazują dużą przyczepność do podłoża, wysoką twar-

dość i elastyczność oraz odporność na uszkodzenia mechaniczne, nie ścierają się na sucho ani po zwilżeniu. Nowe tynki można malować farbą Polinit dopiero po okresie 4 tygodni dojrzewania zaprawy tynkarskiej. Gruntowanie tynku przeprowadza się farbą Polinit po rozcieńczeniu jej wodą w proporcji od 1:1 do 1:4 (farba:woda) w zależności od stopnia chłonności podłoża.

Elementy ścian oraz drewniane ścianki działowe pomalowane uprzednio farbą olejną można pomalować Polinitem po wcześniejszym odtłuszczeniu powierzchni przeznaczonej do malowania ciepłą wodą z proszkiem do prania, przeszlifowaniu jej papierem ściernym i starannym usunięciu pyłu.

Farbę możemy nakładać pędzlem, wałkiem malarskim lub natryskiem; oczywiście zależnie od sposobu malowania inaczej rozcieńczamy farbę.

Przeważnie nanosi się dwie warstwy farby, z których druga nie powinna być w zasadzie rozcieńczana (maks. 5% wody).

Farba Polinit daje powłoki matowe, bardzo trwałe. Wydajność około 8 m^2 z litra, przy jednorazowym malowaniu. Farba nie jest toksyczna, nie jest palna i nie podtrzymuje palenia.

MALEINAK – farba emulsyjna do wymalowań wewnętrznych. Używana jest do malowania wszelkiego rodzaju tynków, płyt betonowych, gipsowych, drewna i płyt pilśniowych. Ze względu na swoją przyczepność może być stosowana do malowania pierwotnego oraz renowacyjnego. Oczywiście nowy tynk malujemy nie wcześniej niż po 4 tygodniach dojrzewania.

Farbę można nanosić pędzlem, wałkiem albo natryskiem; wydajność jej wynosi około 7–8 m^2 z litra, przy jednorazowym malowaniu.

Maleinak jest farbą dobrze pokrywającą malowaną powierzchnię. Po całkowitym wyschnięciu, tj. po około 24 godzinach (ten czas zależy od temperatury otoczenia oraz od względnej wilgotności powietrza), powłoka farby jest odporna na wielokrotne zmywanie wodą oraz ścieranie na sucho.

Farba Maleinak daje powłoki matowe, trwałe, o dobrej przyczepności do podłoża oraz wysokich walorach dekoracyjnych.

MALEINIT – farba emulsyjna do wymalowań zewnętrznych. Jest to farba do wymalowań pierwotnych oraz renowacji elewacji budynków pokrytych wszelkiego rodzaju masami tynkarskimi. Można nią malować również beton, drewno, płyty paździerzowe, spilśnione i wszelkie inne przedmioty niemetalowe.

Świeże tynki betonowe i cementowo-wapienne mogą być malowane dopiero po trzech tygodniach dojrzewania zaprawy, beton zaś po miesiącu.

Farba wykazuje dużą odporność na starzenie się w złych warunkach atmosferycznych.

Podczas malowania elewacji farbą Maleinit w czasie letnich upałów wskazane jest zwilżanie podłoża wodą, aby nie osłabić przyczepności farby do malowanej powierzchni. W przypadku bardzo dużej chłonności podłoża, farbę można rozcieńczyć wodą w proporcji 2:1 (farba:woda).

Malujemy jak zwykle pędzlem, wałkiem lub natryskiem, dwukrotnie, po wyschnięciu pierwszej warstwy, tzn. po co najmniej 2 godzinach. Prac malarskich nie należy wykonywać podczas opadów atmosferycznych, ponieważ w ciągu pierwszych godzin (1–3) warstwa farby jest zmywalna wodą. Wydajność 7–8 m^2 z litra farby, przy jednorazowym malowaniu.

CLASSIDUR-classic – farba nawierzchniowa, matowa, biała, do malowania wnętrz. Doskonale pokrywa powierzchnie tynków wapiennych i gipsowych, nadaje się też do malowania drewna, płyt pilśniowych i paździerzowych, starych powłok klejowych, emulsyjnych i olejnych oraz papierowych tapet.

Doskonała jakość uzyskiwanych powłok malarskich osiągana jest przez brak naprężeń wewnętrznych w warstwie farby, przepuszczalności pary wodnej i powietrza przez powłokę, skuteczności pokrywania plam (w tym zacieków po zalaniu przez sąsiada), kontrolowanym procesie twardnienia. Prócz tego na szczególną uwagę zasługuje fakt, że praktycznie nie musimy przygotowywać powierzchni pod farbę, oczywiście po odkurzeniu jej i zaklejeniu ubytków.

A więc odpada żmudne mycie starej farby, skrobanie farby klejowej, usuwanie plam. Wyjątek stanowi tu odwarstwiona farba na ścianie, którą po prostu musimy oderwać.

Farbę nakładamy na powierzchnie suche i spójne. W zależności od podłoża (chłonności) można ją rozcieńczyć rozpuszczalnikiem do farb olejnych i ftalowych – 5%. Malujemy pędzlem, wałkiem lub natryskiem bezpośrednio na powłoki klejowe, podkład kredowy, stare zacieki, plamy nikotynowe, plamy z sadzy, gips, tapety papierowe, styropian, farby emulsyjne, olejne, albo też na gołe tynki.

Jest to farba krajowa, produkowana na licencji szwajcarskiej i posiadająca atest zarówno polski, jak i szwajcarski.

COLOR – cała rodzina duńskich farb do uniwersalnego zastosowania w warunkach domowych, farby ekologicznie czyste.

Color vandig vorankrings-grunder – wodna farba do gruntowania o zwiększonej przyczepności, służy do gruntowania takich materiałów budowlanych jak płyty gipsowe (sztukateria), gazobeton, wapień, dachówka klinkierowa, tynki, masa piaskowa do szpachlowania, cement azbestowy. Jest to farba wodna wykonana z mikrohomogenizo-